

לומדים ביחד

קום והתהלך בארץ

ליום העצמאות

רציונאל:

ארץ ישראל ועם ישראל היושב בה אינם ככל העמים וכל הארצות. היחס העמוק של העם לארצו, והחזרה לארץ לאחר אלפי שנות גלות, כמו גם החייאת השפה העברית והחזרה לערי המקרא ולירושלים הם פלא חברתי/ היסטורי שאין להתעלם ממנו. הקשר אל הארץ אינו רק פיזי אבא גם פנימי ושכלי.

תובנות עיקריות:

אלוקים אומר לאברהם קום והתהלך בארץ וגם שא נא עיניך [להביט בארץ]. הכלי יקר מסביר שהקשר לישראל תלוי בשני דברים- גם בקשר ברוחני וגם בקשר הפיזי. בקשר הרוחני הכוונה ליחס עמוק ומיוחד לארץ, לא כאל נדל"ן או סביבת מגורים, וברמה הלאומית, לא כמקלט או מרחב מחיה בלבד, אלא קשר עמוק יותר.

ישראל היא המדינה היחידה בעולם שקיים לגבי המושג "עליה" [גם באנגלית – 'To make 'Alia']. עליה מבטאת- שהיינו במקום נמוך קודם, גם אם היינו עשירים או רגועים יותר שם. הכוזרי מדבר על הקשר בין העם לארץ כמו הקשר בין גידול של כרם לאדמה מסוג מסויים. כשם שלא כל גידול חקלאי מתאים לכל סוג קרקע כך עם ישראל לא צומח ומתקיים בכל ארץ. וכשעם ישראל מגיע לארץ קצב ההתפתחות שלנו מואץ ואנחנו הופכים בזמן קצר לאחת האומות החזקות והמשפיעות באיזור ובעולם בכלל. [לדבר על הסטרט אפ הישראלי, על פרסי הנובל, על פיתוחים בכל תחומי המדע והתעשייה וכו'].

הרב קוק מדבר על מה שיצר את הקשר בין העם לארצו. בניגוד לעמים אחרים שקודם מתגבשים כמיעוט, אחר כך גדלים, לבסוף יוצאים לכבוש את האדמה עליה חיים וכך מוקמת מדינה. עם ישראל קודם הקים מדינה, אחר כך הגיעו יהודים מהעולם, אחר כך נלחמנו יחד לכבוש עוד שטחים [בששת הימים, יום כיפור וכו']. זה מה שמבטא שההבנה הפנימית קדמה לשליטה הפיזית והקמת המדינה בפועל.

דגשים ללימוד המקורות, ליחידות הפתיחה והסיכום:

מומלץ להתחיל בסבב בין המשתתפים מאיפה אתה/ ההורים שלך סבא וסבתא הגיעו [ארץ מוצא]. ואז להעלות שאלה- האם יש עוד עם או מדינה שמורכבים מאוסף כזה של ארצות ותרבויות? מדוע זה כך? האם לדעתכם אמריקאי היה עוזב את ארצות הברית כי סבא רבא של סבא רבא שלו היגר לשם מהולנד? ברור שלא. אז מה גורם ליהודי העולם לעזוב את ארצם המקורית והעלות לישראל? השיעור הוא מסר חזק שרבים מהסטודנטים, בפרט אלו שעשו עליה, וכן אלו ששירתו בצבא ומרגישים קשר אל הארץ- יכולים מאד להתחבר אליו ולהבין אותו.

נקודת מוצא שמחוברת למשמעות של יום העצמאות- הכרזת המדינה התאפשרה על ידי רוב בהצבעה באו"ם. אין סיכוי היום שהצבעה כזו היתה עוברת, אז מה גרם לה לעבור אז? אחד ההסברים האפשריים- הקמת תנועת הציונות והודאות המלאה שלנו כעם שאנחנו ראויים לארץ הזו ולחזרה אליה, כמו גם הבנה סופית [דרך השואה] שאין שום מקום שהעם היהודי יכול לשרוד בו כפרטים וכמיעוט ולכן חייבים מדינה עצמאית משלנו.

להדגיש את הפלא והחד פעמיות של עם שחוזר לארץ אבותיו התנכית אחרי 2000 שנים. לא היה שום מקרה דומה לזה בעולם. יוספו לזה גילויים ארכאולוגיים על כתובות עבריות, מגילות עתיקות ומטבעות עתיקים והתחושה שצריכה לעבור- למרות שרוב ההיסטוריה שלנו לא היינו כאן- זה הבית שלנו.